

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobkyně: T. K.**, zastoupena JUDr. Jiřinou Fellnerovou, advokátkou, se sídlem Resslova 9, Olomouc, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 3. 2004, č. j. 59 Az 211/2003 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce JUDr. Jiřině Fellnerové, se sídlem Resslova 9, Olomouc, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 12. 2003, č. j. OAM - 6126/VL - 10 - 12 - 2003, byla žádost o azyl žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka v průběhu řízení ke svým problémům na Ukrajině uvedla pouze snahu odpočinout si na určitou dobu od náročného života s nemocným manželem trpícím schizofrenií. Podmínky jeho umístění v léčebně pro ni byly nepřijatelné, a tak se rozhodla využít pozvání známé a vycestovat do České

republiky. O azyl zároveň požádala, aby si tím legalizovala pobyt na území České republiky. Žalovaný tak po zhodnocení stěžovatelčiných výpovědí dospěl k závěru, že ona sama neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohla být ve své vlasti vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. V ní uvedla, že je na Ukrajině nechráněna ze strany vnitřních orgánů (Ministerstvo vnitra) a ze strany zdravotnictví.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 3. 2004, č. j. 59 Az 211/2003 - 41, byla stěžovatelčina žaloba zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Dále konstatoval, že žalovaný postupoval správně, když stěžovatelčinu žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Rozsudek byl stěžovatelce doručen dne 17. 5. 2004 a ta jej napadla kasační stížností dne 27. 5. 2004.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku krajského soudu, zároveň požaduje ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů a výslovně uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“). Rovněž žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Konkrétně uvádí, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu a nevypořádal se s žalobou, neboť žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Dále konstatuje, že žalovaný i soud se v jejím případě omezil na ničím nepodložené konstatování, že jí na Ukrajině nehrozí pronásledování, nezkoumal, zda Ukrajina splňuje předpoklady bezpečné země původu a rovněž se nevypořádal s definicí pronásledování dle § 2 odst. 6 zákona o azylu. V doplnění kasační stížnosti podaném prostřednictvím ustanovené advokátky stěžovatelka nad rámec již uvedeného tvrdí, že se soud vůbec nezabýval otázkou, zda je možné na stěžovatelku vztáhnout důvody pro udělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu, přičemž svou neschopnost zajistit péči o nemocného manžela považuje stěžovatelka za důvody pro udělení humanitárního azylu.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněné ve správním řízení. Dovolává se judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které při užití § 16 zákona o azylu se stěžovatelka nemůže dovolávat aplikace § 12 a § 14 zákona o azylu. Pro udělení humanitárního azylu žalovaný nadále neshledává důvody. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelka namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a kasační stížnost je tedy s výjimkou níže uvedenou přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelčino tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud proto přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byla stěžovatelčina žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná správně a v souladu se zákonem. Podle § 16 odst. 1 písm. g) bude žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná, pokud žadatel neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (tj. z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů). Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelčina původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Potíže, jimž se stěžovatelka vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. nelehký život s manželem schizofrenikem, nejsou okolnostmi svědčícími o tom, že by mohla být ve své vlasti pronásledována ve smyslu zákona o azylu a nejsou ani jevem státní mocí přímo vyvolaným, tajně podporovaným, státními orgány vědomě trpěným či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaným. Ze stěžovatelčiných vyjádření učiněných v průběhu řízení před žalovaným nevyplynuly skutečnosti, podle nichž by se v jejím případě jednalo o byť i jen náznak potíží majících svůj původ v azylově relevantních důvodech, nelze proto konstatovat, že by takový závěr krajského soudu byl nepodložený. Posuzování Ukrajiny jako bezpečné země původu v daném případě nebylo na místě, jelikož zde byly ve vztahu k naplnění podmínek § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu posuzovány pouze skutečnosti uváděné samotnou stěžovatelkou. Krajský soud v Ostravě tak aplikoval správnou právní normu, kterou správně po právní stránce vyhodnotil.

Krajský soud se rovněž ztotožnil se závěry žalovaného uvedené v odůvodnění rozhodnutí ohledně neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, tento závěr však stejně jako žalovaný učinil nadbytečně. Tato vada nicméně nezpůsobila nezákonnost ani nicotnost napadeného rozhodnutí. Pokud totiž v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího - ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení - zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud proto pochybení krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) neshledal.

Stěžovatelčiny námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech

nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Aby však mohla být tato námitka přípustně namítána a aby tak Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k posouzení její důvodnosti, musela by stěžovatelka namítat nyní tutéž vadu řízení před žalovaným, jakou již namítala v řízení před krajským soudem. Pokud by ji namítala nově až nyní v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud by se jí podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat. Předpokladem přípustnosti námitky vůči postupu žalovaného ve správním řízení, nyní v řízení o kasační stížnosti, je tedy uplatnění takové vady správního řízení již v řízení před krajským soudem ve formě žalobního bodu.Žalobní body musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které stěžovatelka považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Námitka procesních pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není ani v náznaku obsažena v žalobě ke Krajskému soudu v Ostravě. Proto ohledně této námitky Nejvyšší správní soud uzavírá, že se opírá o jiný důvod, než který byl uplatněn v řízení před krajským soudem, ač v předcházejícím soudním řízení uplatněn být mohl, a Nejvyšší správní soud se jí tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat. V této části tedy Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost nepřípustnou.

Pokud dále stěžovatelka s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné a nesrozumitelné, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě je srozumitelné a netrpí ani nedostatkem důvodů rozhodnutí. Pokud soud došel k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, přičemž jak rozhodnutí žalovaného tak soudu je podrobně odůvodněno, Nejvyšší správní soud nemá, čeho by mu vytknul. Ani tato stěžovatelčina námitka tedy není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právní zástupkyni stěžovatelky, která jí byla ustanovena k její žádosti usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 8. 2004, č. j. 59 Az 211/2003 - 75, byla stanovena za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 2000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč. Celkem tedy 2150 Kč. Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči

státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 408,50 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 2558,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu